

розкривають перед студентами можливості творчого підходу до викладання російської мови в школі, виховують інтерес до мислення, розширюють лінгвістичні горизонти, озброюють навичками творчої дослідної роботи.

Таким чином, використовуючи новаторські прийоми і методи і не забуваючи про традиційну методіку, викладачі-русисти здійснюють повноцінну фахову підготовку майбутнього вчителя-словесника.

В доповіді містяться приклади організації такої роботи.

Л.О.Савченко /Криворізький педінститут.

МОДЕЛЮВАННЯ РОЛЬОВИХ СИТУАЦІЙ У ВУЗІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ЗАСІВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗДІЄНОСТЕЙ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Перебудова системи соціально-економічних відносин в суспільстві ставить перед вищою школою нові завдання в підготовці педагогічних кадрів, в числі яких необхідність створення умов для професійного становлення студентів педвузу як організаторів творчої діяльності учнів в школі. Аналіз вузівської практики дозволяє прийти до висновку про те, що майбутні вчителі більшою мірою знаходяться у становищі слухачів, простих виконувачів волі педагога. При такій побудові навчання неможливо забезпечити самостійність, творчість, ініціативу студентів. Для цього при вивченні курсу педагогіки важливо активізувати діяльність студентів і відійти від стереотипу передавання готового досвіду у викладанні. Одним із основних показників професійного становлення особистості ми вважаємо сформування організаційних умінь майбутніх вчителів, тому що вчитель знаслідок специфіки своєї професії постійно організує, направляє і керує колективом учнів. Моделювання рольових ситуацій дозволить виробити у студентів організаційні уміння.

Проведене анкетування серед студентів I-II курсів показало, що тільки 5 % в набір професійних якостей включили організаційні уміння. Студенти III-IV курсів недооцінюють організаційні можливості вчителя, лише 20 % відзначили їх значимість в практичній педагогічній роботі.

При проходженні педагогічної практики студенти зазначають труднощі в організації уроку, а також труднощі, пов'язані з певними

працювати з педагогічним колективом, тобто організацією їх спільної роботи. В процесі проведення невіддільної практики другокурсником було запропоновано:

1/ керувати гуртком, спортивною секцією;

2/ бути помічником класного керівника, консультантами шкільного активу.

Тільки 20 % студентів виявили бажання працювати керівниками гуртків. Причину небажання працювати керівниками гуртків, секцій слід шукати в низькому рівні формування організаційних вмінь і навичок.

Моделювання ролєвих ситуацій сприяє максимальному приближенню до шкільної практики. Це розвиває можливості студентів актуалізувати знання для рішення професійних завдань, формує організаційні вміння.

В своєму дослідженні ми використовували метод моделювання ролєвих ситуацій, розроблений Кондрашовою Л.В., і застосували його в процесі вивчення курсів педагогічних дисциплін. Ми поставили перед собою завдання озброїти студентів організаційними навичками і вміннями. В основу побудови занять було покладено метод моделювання ролєвих ситуацій, де брались фрагменти уроків і виховних заходів. Ми виходили з того, що цей метод робить студентів не пасивними виконавцями, а активними організаторами проведеного заняття в системі "студент - вчитель", "група - клас".

Студент, що виступає на семінарі в ролі "вчителя", є і організатором цього заняття. Він повинен продумати початок заняття, сформулювати систему питань, завдань, прийомів, засобів, за допомогою яких можна забезпечити позитивні навчальні результати. Йому дозволяється самому визначити вік учнів, тобто клас, предмет, тему уроку. Роль викладача при моделюванні ролєвих ситуацій велика: він допомагає головній діячій особі під час взаємозв'язку з іншими учасниками не загубити основні ідеї, заради яких складена ролєва ситуація. Слід підтримувати інтерес групи для підвищення реальності в ситуації. Одним з головних моментів в ролєвій ситуації є те, що дія повинна бути спрямована на всю студентську групу.

Під час спільного обговорення результатів важливо урештати дії кожного учасника, пояснити, що нового дізнався в результаті спостереження за ситуацією, які почуття зазнали, чи була використана педагогічна техніка, наскільки ефективно були вирішені поставлені завдання.

Включення студентів в рольові ситуації потребує дотримання таких вимог:

модельовання по мірі складності навчально-виховних завдань; ступінь проблемності рішення поставлених завдань /конфліктність ситуації/;

ступінь імпровізації учасників рольової ситуації /від жорстко заданих дій до вільної імпровізації/.

Для підвищення активної участі студентів на заняттях необхідно: вміти управляти ситуацією і знімати напругу, яка з'являється, організувати місце проведення рольової ситуації; забезпечити самостійність думки і творчість студентів.

Аналіз практики використання рольових ситуацій при вивченні курсу "методика виховної роботи" свідчить про те, що у студентів розвивається стійкий інтерес до професії вчителя, поліпшуються умови міжособового спілкування, формуються організаційні вміння.

Модельовання рольових ситуацій допомагає студентам отримувати навички організатора навчально-виховного процесу в школі.

О.А.Дубасенюк /Житомирський педінститут/

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ В ВИХОВНІЙ РОБОТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Особливої уваги в сучасних умовах набуває проблема професіоналізму виховної діяльності. В інституті розробляється система підготовки майбутніх вчителів, спрямована на оволодіння ними основами професійної майстерності.

Майбутні вчителі за допомогою вивчення педагогічних дисциплін насамперед осмислюють сутність професіоналізму у виховній роботі, що спирається на поняття про педагогічну систему, її структурні /ціль, виховна інформація, засоби, форми, методи, суб'єкт та об'єкт діяльності/ і функціональні /дослідницький, проектувальний, конструктивний, комунікативний, організаторський/ компоненти, розроблені Н.В.Кузьминов. Професіоналізм виховної діяльності можна визначити як володіння педагогічним мистецтвом ефективного вирішення виховних завдань і вміння формувати у своїх вихованців готовність до продуктивного розв'язання задач як в галузі майбутньої професійної діяльності, так і задач, які виникають у реальному житті. Вихова-